

givne og de derefter af Amtsraadene forsatte Regulatorer udstedte.

Den her givne Regel bør selvfølgelig ogsaa gjælde for de Tilfælde, hvor Noget senere erklæres for ubrugeligt, eller udsatte Møbler ikke ere afhjulpne.

§ 68.

Forpligtelsen til at holde Sprøite har hidtil som Regel ifkun paahvilet Hovedgaardene (Sfr. Forordningen af 29de Februar 1792 § 13 og Anordningen af 27de Marts 1793), formodentlig nærmest af Hensyn til den større Gyde, sige betydelige Landeieendomme maatte antages at beståde til at anskaffe dem, den større Lethed, hvormed de der kunde opbevares, transporteres og betjenes, den Interesse, som Hovedgaardseieren maatte have for at holde Sprøite til sin egen Gaards og sit Bøndergods Beskyttelse, maaskee ogsaa som et Vederlag for de Begunstigelser, der i andre Henseender vare tilstaaede disse Eiendomme. Byrden var imidlertid allerede fra først af høist ulige fordeelt, idet der intet Hensyn var taget til den store Forskjel imellem Hovedgaardene eller Omfanget af det dem tilhørende Bøndergods. Hertil kommer, at de factiske Forhold senere i den Grad have forandret sig, at der endog uden Hensyn til de Forandringer, som i andre Retninger ere skeete ved den nyere Lovgivning, ikke længer er tilstrækkelig Anledning til at bibeholde det i den nævnte Forordnings § 13 etablerede Princip. I Tidens Løb er nemlig fra mange Hovedgaarde enten alt eller en stor Deel af Bøndergodset blevet afhændet, hvilket, som udtalt i Cancelliskrivelse af 12te December 1829, ikke havde nogen Indflydelse paa den her omhandlede Forpligtelse, og mange Hovedgaarde ere blevne udparcellerede. Paa den anden Side er der ved Bebyggelse af fraskilte Hovedgaardsparceller, ved Opdyrkning og Sammenlægning af Bøndergaarde o. s. v. fremkommet mange nye Landeieendomme, der i Bygningsomfang, Størrelse af Folkehold m. m. og Gyde til at holde Sprøite kunne sættes i Klasse med en Deel af de forrige Hovedgaarde, ikke at tale om, at Antallet og Omfanget af de Etablissementer paa Landet, som ikke ere beregnede paa Algerbruget, ere betydelig forøgede. Endelig har Loven af 20de Juni

1850 ikke blot ophævet de Forrettigheder, som forhen vare tillagte Hovedgaardene, men endog ligefrem givet disse en Udfigt til en ligeligere Fordeling af den dem hidtil ubelukkende paahvilende Byrde med Hensyn til Sprøiteholdet, hvilket tydeligt fremgaaer af hvad der angaaende § 20, som var Udfasts § 16, er bemærket i de Motiver, som ledsagede Regjeringens Udfast til denne Lov (Departementstidenden for 1850 Side 478—479), og af den Betænkning, som det af Landstinget desangaaende nedsatte Udvalg afgav (Landstingstidenden for 1850, 1ste Session Side 3253).

Ministeriet har saaledes ikke kunnet gaa ind paa de Forslag, der fra nogle Steder ere fremkomne om, at Hovedgaardenes Forpligtelse til Sprøitehold skulde bibeholdes ved Siden af den nye Forpligtelse, der ved Loven paalægges Sognecommunerne, saa meget mindre, som Hovedgaardseierne ifølge den i § 80 foreslaaede Ligning af Udgifterne til Brandvæsenet ville komme til at bære en ikke ubetydelig Deel af samme.

Indtil den i Lovudkastet paabudne Omordning af Sprøiteholdet har fundet Sted, maa Herregaardseiernes tidligere Forpligtelse fremdeles paahvile dem, og der kan inden den Tid ikke være nogen Grund til at forforte den Afstand af 2 Mill, i hvilken de hidtil ere ansættelige til at fremsøre Sprøiten, ligegyldigt om Ildbranden finder Sted i Sognet eller udenfor dette.

Skøndt det i Principet vel var rigtigst, i denne Mellemtid at indrømme Hovedgaardene en Godtgjørelse af den Commune, som Pligten til at holde Sprøite definitivt vil blive paalagt, eller i alt Fald bestemme, at denne Commune alt nu skulde overtage Sprøitens Befordring, har man dog troet, at dette vilde medføre for mange praktiske Vanskeligheder, ligesom det ogsaa tør forudsættes, at det kun vilde være undtagelsesviis, at nogen Hovedgaardseier for den korte tilbagestaaende Tid vilde gjøre Fordring paa Godtgjørelse.

§ 71.

Endskjøndt Indholdet af Paragraphens anden Passus maa anses tilstrækkelig begrundet i almindelige Retsregler, har man dog ansee